

landene havde taget til at afhjælpe vanskelighederne.

I generaldebatten spillede spørgsmålet om handelsproblemerne en stor rolle. Såvel USA som Sovjetunionen og mange andre lande erklærede sig enige i Det økonomiske og sociale Raads forslag om indkaldelse af en international konference om handelsproblemer og udvikling. Sovjetunionens repræsentant anbefalede, at konferencen overvejede oprettelsen af en international handelsorganisation dækkende alle områder og lande.

En række talere understregede nødvendigheden af at „holde verdensmarkedet åbent for udviklingslandenes produkter.“ New Zealands repræsentant sagde således bl. a., at det største bidrag, som de rige, industrialiserede lande kunne give udviklingslandene var at tillade en uhindret forøgelse af udviklingslandenes udenrigshandel. New Zealand var af den opfattelse, at udviklingslandenes målsætning ikke kunne nås, medmindre der blev truffet skridt til at liberalisere den internationale handel og at genoprette og forbedre de råvareproducerende landes bytteforhold.

Der blev af nogle lande udtalt frygt for, at fremkomsten af „fællesmarkeder“ ville betyde en risiko for udviklingslandene. Specielt de eventuelle konsekvenser af dannelsen af det europæiske fællesmarked blev fremdraget, både fra østlandenes og nogle uforpligtede landes side. Sovjetunionens repræsentant beskæftigede sig dog især, med hvad han mente ville blive den politiske virkning af fællesmarkedet, idet han sagde, at det blev brugt til at intensivere våbenkapløbet og styrke revanchistiske kredse i Vesttyskland. Polens repræsentant mente, at fællesmarkedet ville tendere mod oprettelse af handelsbarrierer, der vanskeliggjorde vareudvekslingen mellem en gruppe af stater og resten af verden. Udviklingen krævede, mente han, et verdensomspændende marked og fjernelse af enhver diskrimination og ulighed i verdenshandelen.

Den italienske repræsentant imødegik påstanden om, at fællesmarkedet ville intensivere „den kolde krig“, og sagde, at det endelige mål var gennem økonomisk integration at bygge et økonomisk system, der kunne bidrage til en fredelig og ligevægtig udvikling af den internationale tilværelse.

Den belgiske repræsentant (Spaak) sagde i sit indlæg under generaldebatten, at han betragtede spørgsmålet om fællesmarkedet som sit hovedemne. Denne del af hans tale var tydeligt — selv om han bestræbte sig på at undgå en egentlig polemik — rettet til de ikke få talere fra de afro-asiatiske lande, der under plenarforsamlingens debat havde udtrykt bekymring og ængstelse over de politiske og økonomiske følger, som det europæiske fællesmarkeds dannelse ville få for dem.

Spaak var overbevist om den overordentlige betydning af det, der fandt sted i Europa. Dersom det lykkedes ikke blot at danne fællesmarkedet, men et samlet Europa ville dette være en verdensbegivenhed af samme betydning som den kommunistiske revolution og lige så vigtig som frigørelsen af de afrikanske og asiatiske folk. Efter først at have opridset historien for fællesmarkedets tilblivelse og understreget dets nære forbindelse med Europatanken samt forståelsen i de europæiske lande for, at en høj levestandard forudsætter et stort menneskeligt samfund, imødegik Spaak påstanden om, at fællesmarkedet havde til opgave at være økonomisk infrastruktur for det, der i den kolde krigs sprogbrug betegnedes som „NATO's aggressive politik.“ Intet var lettere at modbevise, mente han, for i Europa var der ofte udtrykt stor frygt for dannelsen af økonomiske blokke inden for NATO, „f. eks. fra vore skandinaviske venners side“. Hvis en dag et integreret Europa blev en virkelighed ville, inden for NATO, USA's og Canadas stilling blive ændret, og disse lande ville kunne finde sig selv i en isoleret stilling. Spaak tvivlede ikke på, at det ville lykkes at undgå en sådan risiko for NATO, men det var en absurd og fuldstændig falsk idé at tro, at fællesmarkedet var skabt for at være den økonomiske basis for en aggressiv atlantisk alliance.

Spaak vendte sig derefter mod påstanden om, at fællesmarkedet ville blive et lukket område, der havde nok i sig selv, og hvis udvikling kunne føre til forarmelse af resten af verden. Svaret herpå lå ikke mindst i Rom-traktatens ordlyd, men det fremgik også af udviklingen fra 1957 til 1960, at denne påstand var urigtig. I den nævnte periode var således index for samhandelen mellem lande uden for fællesmarkedet steget